

Hoofdpijnenverslag van de internetconsultatie, met reactie IenW

Wijziging Wet milieubeheer i.v.m. implementatie richtlijn RED2

(Internetconsultatie van 7 januari tot en met 4 februari 2020)

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bereidt de invoering van het transportgedeelte van de Europese herziene Richtlijn hernieuwbare energie (RED2) voor. Dit maakt de uitwerking van het Klimaatakkoord, en ook van de kaders van de RED2 mogelijk. Hiermee draagt deze regeling bij aan de vergroening van de mobiliteitssector. Daarnaast wordt een kleine aanpassing gedaan aan het Besluit energie vervoer voor de jaarverplichting 2021.

Doel van de wijziging

De EU heeft eind 2018 de herziene Renewable Energy Directive (RED2) vastgesteld. Het transportgedeelte van RED2 bevat de verplichting om een stijgende hoeveelheid hernieuwbare energiedragers in het transport te realiseren. De exacte hoogte van de verplichting wordt in het Besluit energie vervoer periode 2022-2030 geregeld. In het Klimaatakkoord is daarnaast ook een doel voor hernieuwbare brandstoffen in wegtransport opgenomen. De CO₂-impact in de keten moet hierbij zo laag mogelijk zijn. De voorliggende wetwijziging zorgt voor een flexibele grondslag en maakt het behalen van de beide bovenstaande doelen mogelijk. De regeling gaat alle sectoren aan waar vloeibare en gasvormige brandstoffen worden geleverd. Bij de implementatie van de RED2 wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van het bestaande systeem.

De internetconsultatie

Op alle onderdelen van de wetwijziging en de toelichting kon worden gereageerd. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft inhoudelijk gereageerd op de ingediende reacties. *De IenW-reactie is weergegeven in rood.*

De ingediende reacties

Er zijn in totaal 57 reacties binnengekomen, waarvan 40 openbaar. Een indiener heeft twee reacties gestuurd, tevens zijn er twee reacties afgekeurd, zodat er in totaal sprake is van 54 afzonderlijke indieners.

De indieners zijn:

- **Bedrijfsleven (93%)**: waaronder: Stienstra, HBO Avans Breda, Gashouders, Platform Duurzame Biobrandstoffen, IVECO NLS, BioMCN, Alco Energy Rotterdam,

Biogas Branche Organisatie, NOVE, Alco Energy Rotterdam, Biogas Branche Organisatie, OrangeGas, NVDB, MVO Vernof, VNPI, Den Hartog BV, Vereniging DOET, Nationaal LNG platform, Volvo Truck Nederland, FinCo, Tata Steel Nederland, Scania Nederland BV, Rolande BV, KVGn, DMT environmental technology, TLN, Air Liquide, NVDE Nederlandse Vereniging van Duurzame Energie, Lanza Tech BV, H2 Platform, Eneco, Evofenedex, ENGIE, LyondellBasell, EWABA, Renewable Energy Group, MVaK e.V., Nordsol.

- **Overheidsorganisaties (2%):** Omgevingsdienst Rijnmond
- **NGO's (Non-governmental Organisations), Milieuorganisaties (5%):**, waaronder Natuur en Milieu, Milieudefensie.

1. Algemeen beeld van de reacties

Er zijn veel reacties binnengekomen over onderwerpen die niet in de Wet behandeld worden maar al voorsorteren op de benodigde wijziging van het Besluit energie vervoer voor de periode 2022-2030. Het betreft onderwerpen zoals de limiet op UCO, het al dan niet voortzetten van dubbeltelling en de invulling van multipliers. Voor het Besluit energie vervoer 2022-2030 zal een aparte internetconsultatie plaatsvinden.

A. Algemeen reacties bedrijven

- Bedrijven zien voordelen in de BKE maar maken zich wel zorgen om de harde stop bij de BKE waarmee categorieën grondstoffen (zoals conventioneel en/of annex IXb) uitgesloten kunnen worden.
- Het bedrijfsleven reageert wisselend op beter fossiel en blauwe waterstof binnen de BKE-systematiek.
- Het bedrijfsleven geeft aan dat het wettelijk vastleggen dat een residu onder de limiet van voedsel en voedergewassen de grondstofbasis om de doelstelling uit het Klimaatakkoord te halen ondermijnt. Ook wordt gesteld dat het niet conform het Klimaatakkoord is waar staat dat groei uit afval en residuen gerealiseerd moet worden.
- Het bedrijfsleven heeft zorgen over de introductie van publiek toezicht op een drietal punten: wordt elke levering bemonsterd, extra eisen ten aanzien van het level playingfield binnen de EU en proportionaliteit van lasten.

B. Reacties NGO's

- NGO's zijn overwegend positief over de BKE maar geven als nadeel dat beter fossiel en blauwe waterstof ook mogen meetellen. Beter fossiel valt niet aan te merken als hernieuwbaar en is nog steeds fossiel.
- Er wordt gepleit voor een limiet op voedsel en voedergewassen van 0%.
- Ook wordt verwezen naar de Memorie van toelichting waar staat dat lidstaten brandstofleveranciers een verplichting tot het leveren van een aandeel van minimaal 14% hernieuwbare energie in de vervoerssector moeten opleggen. Dit is volgens de NGO's onjuist is. Lidstaten mogen een lager percentage dan de limiet van 7% hanteren voor conventioneel en dat gedeelte aftrekken van de 14%. Ter illustratie een lidstaat die 0% conventioneel hanteert mag de verplichting van 14% met 7% verlagen naar 7%. Verzocht wordt de toelichting hierop aan te passen.
- Geen reacties op publiek toezicht.

2. Hoofdpijnen van de ingediende reacties per thema

De hoofdpijnen geven uitsluitend de meningen van de indieners weer. Per thema voorziet het ministerie in een reactie op de bij dit thema gestelde vragen en geplaatste opmerkingen. Gezien reacties en vragen ook vaak eenzelfde strekking hadden zijn deze vragen samengevoegd en voorzien van een antwoord. Zoals aangegeven wordt niet ingegaan op vragen welke gericht zijn op het Besluit energie vervoer voor de periode 2022-2030. Dit Besluit zal een eigen internetconsultatie krijgen. Daarnaast waren veel vragen redactioneel van aard. Deze redactionele vragen zijn indien van toepassing verwerkt, maar worden niet expliciet in dit verslag behandeld.

➤ **BKE (broeikasgasemissiereductie-eenheid):**

- Sturing door middel van BKE's is wenselijk om ervan zeker te zijn dat de afspraken uit het Klimaatakkoord met betrekking tot RED2 in 2030 worden gerealiseerd. BKE's (en hernieuwbare brandstofeenheden, HBE's) zijn een belangrijk monitoringsinstrument.

De BKE kan inderdaad een bijdrage leveren aan de afspraak uit het Klimaatakkoord om te sturen op ketenemissies (well-to-wheel). Nederlands beleid stuurt met de HBE al op hernieuwbare energie met een hoge reductie aan CO2 in de keten, maar de BKE kan dit verder accentueren. Het ministerie van IenW heeft echter besloten om de systematiek wettelijk te introduceren, maar de inwerkingtreding op een later tijdstip te laten plaatsvinden. Dit besluit is genomen vanuit het oogpunt dat de robuustheid van de systematiek prioritair is. De RED loopt voorop betreft het bieden van een wettelijk kader voor duurzaamheidscriteria en de borging daarvan bij het gebruik van biomassa. Echter hebben fraudezaken in Nederland ook aangetoond dat verbeteringen

wenselijk zijn. De ketenanalyse die aan de Kamer toegezonden zal worden is daarvoor een belangrijke bouwsteen. Nationaal en Europees worden hoopgevende stappen genomen om de positie van toezicht te versterken en transparantie te vergroten. I&W wil eerst de vorderingen in dit proces evalueren alvorens er nieuwe financiële prikkels zoals de BKE geïntroduceerd kunnen worden. Doordat het haakje in de wetgeving nu gecreëerd is, kunnen we stap voor stap werken aan een robuust systeem voor verduurzaming van de brandstofketen.

- o De BKE draagt bij aan vermindering van CO₂-uitstoot over de gehele keten en voldoet daarmee aan een afspraak in het Klimaatakkoord om op ketenreducties te sturen.

Vooraf in de jaarverplichting wordt met Nederlands beleid al sterk gestuurd op ketenreducties. Nederland loopt hiermee voorop. De BKE kan, bij introductie, verdere accenten aanbrengen in het sturen op CO₂-reductie.

- o Het systeem van HBE en BKE zou uitsluitend bedoeld moeten zijn voor: hernieuwbare brandstoffen, vloeibaar en gasvormig, van biologische en niet-biologische oorsprong alsmede hernieuwbare elektriciteit.

Beter fossiel telt in de bestaande systematiek ook al mee als aftrekpost, deze werkwijze wordt gecontinueerd. De BKE zal, bij inwerkingtreding, in ieder geval worden ingezet voor de monitoring/realisatie van de FQD. Beter fossiel telt in deze Richtlijn mee bij het behalen van de reductieverplichting op ketenemissies.

- o Het voorstel om een BKE in te voeren en de CO₂-uitstoot van fossiele brandstoffen via dit instrument te verminderen kan enkel worden toegejuicht. De jaarverplichting en de reductieverplichting dragen samen bij aan het verminderen van fossiel door de inzet van hernieuwbare energie in vervoer gekenmerkt met een zo hoog mogelijke ketenreductie.

Het streven is om bij inzet van hernieuwbare energie, zoals biobrandstoffen, een zo laag mogelijke ketenreductie te bewerkstelligen. De huidige jaarverplichting stuurt hier echter ook al op. De BKE kan dit bij inwerkingtreding verder accentueren.

- o Brandstoffen van hergebruikte koolstof (Recycled Carbon Fuels: RCF) dienen in aanmerking te kunnen komen voor zowel een BKE als een HBE.

Brandstoffen van hergebruikt koolstof zijn gebaseerd op fossiele energiebronnen. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat een bepaalde hoeveelheid hernieuwbare energie in vervoer moet worden gerealiseerd. Om deze hoeveelheid hernieuwbare

energie te realiseren wordt de jaarverplichting ingezet met de HBE. Aangezien RCF geen hernieuwbare energie is komen deze niet in aanmerking voor een HBE. Voor de BKE, bij inwerkingtreding, komen RCFs wel in aanmerking, mits ze voldoen aan de eisen van de RED, omdat deze dan wel degelijk CO2-reductie in de keten bewerkstelligen.

- o Een kanttekening wordt gezet bij het voornemen van de wetgever om de toezichthouder in staat te stellen om de uitgave van BKE's bij HBE-C en of HBE-IXb te schorsen.

In het wetsvoorstel zijn vier soorten HBE gedefinieerd en een soort BKE. Dit, om ervoor te zorgen dat de BKE-systematiek, bij inwerkingtreding, niet te veel complexiteit toevoegt aan de bestaande systematiek van de jaarverplichting (HBE). De verschillende soorten HBE zijn geïntroduceerd om plafonds te kunnen bewaken voor biobrandstoffen uit specifieke grondstoffen. Aangezien er maar een soort BKE is, kunnen deze plafonds niet exact bewaakt worden in de BKE-systematiek voor de reductieverplichting. Om te voorkomen dat partijen in de BKE-systematiek meer grondstoffen inzetten voor hernieuwbare energie dan wat vanuit de HBE-systematiek wordt beoogd is deze mogelijkheid geïntroduceerd voor te toezichthouder. Of een dergelijk situatie zich voordoet kan pas na afloop van een jaar worden geconstateerd. Deze situatie wordt aannemelijker naar mate de reductieverplichting ambitieuzer wordt ingestoken.

- o Omdat in het huidige voorstel BKE's niet alleen voor vormen van hernieuwbare energie BKE's worden verkregen maar ook niet-hernieuwbare energiedragers zoals 'beter fossiele brandstoffen' in aanmerking komen draagt de BKE niet bij aan de beoogde aanvullende CO2-reductie.

Zodra de BKE inwerking zal treden kan deze ingezet worden als instrument om de FQD-verlichting op reductie van ketenemissies voor brandstoffen te realiseren. Voor de FQD telt beter fossiel ook mee. Om, conform het doel van de wetswijziging, hernieuwbare energie te stimuleren zal beter fossiel bij de wijziging een minder prominente rol krijgen.

- o De BKE biedt op termijn een instrument om nóg sterker op CO2-reductie in de keten te sturen als overheid en bedrijven daarvoor een beloning te geven in de vorm van een verhandelbare eenheid

De BKE kan bij inwerkingtreding inderdaad verdere accentuering aanleggen op het belonen van de inzet van hernieuwbare energie met hoge(re) ketenreducties.

- o Waarom houdt de BKE geen rekening met ILUC-effecten bij de berekening van ketenemissies?

Nederland heeft geen zelfstandige bevoegdheid voor het vaststellen van de waarden. Via de jaarlijkse rapportages energie vervoer maakt de Nederlandse Emissieautoriteit de ILUC-effecten wel inzichtelijk, maar deze zijn niet mee te nemen in de berekeningen. Daarnaast zijn hoog-ILUC gewassen niet toegestaan onder de categorie conventioneel. Verder blijft het beleid de inzet van afvalstoffen en residuen bevorderen waarbij geen ILUC-effecten zijn.

➤ **Conventioneel**

- o Vanwege het negatieve effect op het klimaat en milieu zijn biobrandstoffen uit voeding en voedingsgewassen geen oplossing om het CO₂ probleem op te lossen, deze biobrandstoffen zouden moeten worden uitgefaseerd, dit geldt ook voor soja biodiesel.

Het beleid is er op gericht om afvalstromen en residuen te stimuleren en de inzet van voedsel- en voedergewassen te beperken. Voedsel- en voedergewassen mogen een rol spelen voor het behalen van de RED2-verplichting voor vervoer. Om hier gestand aan te doen is een grondslag opgenomen die de inzet van voedsel- en voedergewassen mogelijk maakt mits deze geen hoog-risico op ILUC hebben. Voor alle inzet geldt duurzaamheid en geen hoog-risico-ILUC als randvoorwaarde. Het maximale percentage aan inzet van voedsel- en voedergewassen wordt vastgelegd in het Besluit energie vervoer voor de periode 2022-2030. Hiervoor zijn kaders gesteld in het Klimaatakkoord.

- o Biobrandstof vervaardigd uit palmolie kan gecertificeerd worden als biobrandstof met een laag ILUC-risico. Door biobrandstoffen uit voedsel- en voedergewassen niet te laten meetellen voor de jaar- en reductieverplichting, wordt vermeden dat palmolie in de toekomst via de achterdeur toch nog weer in de tank belandt.

Grondstoffen die worden ingezet voor het behalen van de RED2-verplichting voor vervoer mogen geen reële risico's op negatieve bijeffecten veroorzaken. Om hier gestand aan te doen is een grondslag opgenomen die de inzet van voedsel- en voedergewassen beperkt mogelijk maakt mits deze geen hoog-risico op ILUC hebben. Indien van een hoog-ILUC grondstof wordt aangetoond dat in dat geval het risico laag is mag deze meetellen voor de Europese verplichting voor vervoer in 2030. Het maximale percentage aan inzet van voedsel- en voedergewassen in Nederland wordt vastgelegd in het Besluit energie vervoer voor de periode 2022-2030. Hiervoor zijn ook kaders gesteld in het Klimaatakkoord.

- Schrap de categorie HBE-conventioneel. De Richtlijn hernieuwbare energie biedt lidstaten de mogelijkheid om dergelijke biobrandstoffen uit te sluiten en het bijzonder bindend streefcijfer voor hernieuwbare energie in de vervoerssector evenredig te verlagen.

In het Klimaatakkoord zijn kaders gesteld voor de inzet van voedsel- en voedergewassen. Voedsel- en voedergewassen mogen ook meetellen aan de RED2-verplichting voor vervoer. Om aan deze kaders gestand te doen is een grondslag voortgezet die de inzet van voedsel- en voedergewassen (conventioneel) mogelijk maakt. Aan deze grondslag is toegevoegd dat Nederland vanaf het begin enkel niet-hoog-ILUC risico gewassen toestaat. De hoogte van de inzet (het maximale percentage) wordt uitgewerkt in het Besluit energie vervoer voor de periode 2022-2030.

➤ **Vetten en oliën**

- De term HBE vetten en oliën scheidt verwarring want veel grondstoffen zijn vetten en oliën. Dit geldt ook voor grondstoffen die niet in bijlage IXb staan.

Om gestand te doen aan dit punt zal deze HBE een andere naam meekrijgen. De volgende HBEs zullen in de RED2 periode ingezet kunnen worden:

- *HBE-Conventioneel (HBE-C)*
- *HBE-Geavanceerd (HBE-G)*
- *HBE- Overig (HBE-O)*
- *HBE-IXb (HBE-IXb)*

➤ **Overig: o.a. Residuen**

- Plaats biobrandstoffen geproduceerd uit 'residuen' in alle gevallen buiten de limiet van HBE conventioneel.

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat bij een toenemende inzet van biobrandstoffen in wegvervoer ingezet moet blijven worden op afvalstromen en residuen. Om hieraan recht te doen zal in de wet een wijziging worden doorgevoerd door residu uit de categorie conventioneel (HBE-C) te halen. Er zal een kader ontwikkeld worden door het ministerie om te toetsen wanneer een stroom als residu aangemerkt kan worden. Voor een residu zou dan een HBE-O ontvangen worden. Bijproducten blijven wel onder conventioneel vallen (HBE-C).

➤ **Publiek toezicht**

- Gevraagd wordt wat wordt bedoeld met nationale eisen met betrekking tot biobrandstoffen. Geadviseerd wordt de RED2 te volgen en geen strengere regels toe te passen.

Het wetsvoorstel voldoet aan de Europese-eisen uit de RED2 met betrekking tot duurzaamheid en de massabalans. Er worden geen extra eisen gesteld.

- o Het ministerie van I&W wordt opgeroepen om aan te sluiten bij de invoering van de Uniedatabank en bij de Europese Commissie op aan te dringen een zo spoedig mogelijke invoering daarvan in alle lidstaten te bewerkstelligen.

I&W is betrokken bij de ontwikkeling van de Uniedatabank en ondersteunt een spoedige invoering in alle lidstaten.

- o De voorliggende wijzigingen in het publiek toezicht dienen proportioneel te zijn om een Europees level-playingfield te borgen.

De grondslag voor publiek toezicht is een onderdeel van de RED2 artikel 30-9. De grondslag is in Nederlandse wetgeving breed opgezet om recht te doen aan bevindingen die voortvloeien uit de integrale ketenanalyse biobrandstoffen. De ketenanalyse wordt uitgevoerd naar aanleiding van een grootschalige fraudezaak en de aankondiging van vier andere zaken in de keten van biodiesel. De inrichting van publiek toezicht dient proportioneel te zijn. Hierbij wordt rekening gehouden worden met controles die reeds plaatsvinden door publieke toezichthouders als NVWA en ILT als ook de private audits vanuit de leidende certificeringsschema's.

- o Er zouden geen extra regels moeten worden ingesteld met betrekking tot de massabalans. De massabalans is van belang voor de EU-markt en moet in lijn zijn met de RED II benadering en die van de andere lidstaten.

Nederlandse wet- en regelgeving is met de EG richtlijn (RED) en haar uitleg door het Hof in overeenstemming. Er worden geen aanvullende eisen aan de massabalans gesteld. Een massabalans dient over biobrandstoffen gevoerd te worden en niet over brandstoffen (de verzameling van fossiele en biobrandstoffen): een fossiele brandstof kan immers per definitie niet duurzaam zijn. De massabalans betreft derhalve de kenmerken van duurzaamheid van grondstoffen van een biobrandstof.

➤ **Binnenvaart, zeevaart en luchtvaart**

- o In het Klimaatakkoord is afgesproken om de binnenvaart te verduurzamen onder meer door een bijmengverplichting voor bunkeraars. Gewezen wordt op de aandacht die nodig is voor de kwaliteit van de brandstof.

Alle brandstoffen dienen wat kwaliteit betreft aan de daarvoor geldende standaarden te voldoen. Deze systematiek gaat niet over kwaliteit van brandstoffen.

- o Doordat er geen criteria worden genoemd om aan de zeevaart geleverde biobrandstof uit te sluiten van zowel het HBE-systeem als het BKE-systeem, krijgt de NEa de mogelijkheid om dit ongegrond te doen;

Inzet van hernieuwbare energie in de zeevaart telt niet mee voor de Richtlijn brandstofkwaliteit (FQD). Daarmee telt deze inzet ook niet mee voor de reductiesystematiek met de BKE. De nieuwe wet introduceert een grondslag om de inboekbevoegdheid van luchtvaart en zeevaart te herzien. Het Klimaatakkoord koppelt specifiek een nationaal toerekenbare CO₂-prestatie (tank-to-wheel) aan het instrument jaarverplichting voor wegvervoer en binnenvaart. Zeevaart draagt niet bij aan nationale CO₂-reductie. Tegelijkertijd blijft ook de verduurzaming van zeevaart een belangrijke opgave. Om deze redenen wordt met deze grondslag in het Besluit energie vervoer periode 2022-2030 bezien of en hoe de opt-in wordt voortgezet.

- o Een aparte HBE en BKE-classificatie instellen voor de scheepsvaart waarop indien nodig een cap gezet kan worden geeft de mogelijkheid om de HBE-toepassing en BKE-toepassing in de scheepsvaart uit te faseren;

Zoals in het bovenstaande antwoord aangegeven kan de inzet van hernieuwbare energie in zeevaart enkel meetellen voor de jaarverplichting. Een aparte HBE-classificatie voor een sector wordt in implementatietraject van de RED2 niet als mogelijk gezien. Dergelijke sturing impliceert per modaliteit 4 HBEs om alle limieten en subdoelstellingen te borgen. Dit maakt het systeem sterk complexer. Daarnaast past een dergelijke vorm van sectorsturing niet in de RED2- implementatie en de daarvoor geldende implementatietermijn.

- o In de binnenvaart zijn emissieloze schepen in opkomst, onder meer aangedreven door elektriciteit uit batterijen of groene waterstof. Gepleit wordt voor een volwaardige positie van deze emissieloze technieken.

Hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare waterstof zullen in de wet een volwaardige positie hebben binnen de jaarverplichting. Waar de inzet van hernieuwbare elektriciteit in de huidige systematiek enkel mogelijk is voor wegvervoer zal deze worden uitgebreid naar onder andere inzet in binnenvaart.

- o Vermeld dat indien de regering ervoor kiest de jaarverplichting uit te breiden naar leveranciers van bunkerbrandstoffen de duurzaamheids- en broeikasgasemissie-reductiecriteria uit artikel 29 van de Richtlijn hernieuwbare energie van toepassing zijn.

De duurzaamheids-en broeikasemissiereductiecriteria zijn van toepassing op alle brandstoffen en modaliteiten die onder de jaarverplichting worden ingezet.

➤ **EV/Waterstof**

- In de wet lijkt soms de optie geboden dat ook grijze elektriciteit een rol speelt. Dit mag niet de bedoeling zijn.

Dit wet is hierop consistent aangepast. Het betreft enkel elektriciteit uit hernieuwbare bronnen.

- Waar valt waterstof onder? Waterstof wordt in de RED2 ook niet gedefinieerd maar wel op diverse plaatsen gebruikt

Waterstof is voor de RED een gasvormige of (onder druk) een vloeibare brandstof. Alle hernieuwbare energie waarvoor hernieuwbare waterstof wordt gebruikt valt in de Nederlandse systematiek onder HBE-overig. Elektriciteit die gebruikt wordt bij de productie van hernieuwbare waterstof moet voldoen aan de additionaliteitseis. Het kan daarbij de pure hernieuwbare waterstof ingezet in brandstofcellen betreffen, maar ook het gebruik van hernieuwbare waterstof als grondstof voor hernieuwbare energiedragers van niet biologische oorsprong.

➤ **Besluit energie vervoer 2021**

- Op basis van gedelegeerde Verordening 2019/807 en de motie 31305-300 van het lid Schonis (D66), wordt verzocht dat alleen voedsel- en voedergewassen, met een laag risico of gecertificeerd laag risico op ILUC in aanmerking komen.

Het huidige beleid stuurt op de inzet van afvalstoffen en residuen. Voedsel- en voedergewassen worden huidig bijna uitsluitend ingezet in (E10) benzine ethanol. Dit zijn niet hoog-ILUC gewassen. Daarbij vergt het onderscheid maken tussen laag en hoog ILUC een wetswijziging en zijn deze kaders en de certificering hiervoor pas met RED2 Europees van kracht. Met de implementatie van de RED2 kan dit pas ingeregeld worden.

- Verschillende partijen vragen om een hoger percentage dan de 17,5%

Het verbeteren van de robuustheid van de systematiek is prioritair. Hiervoor worden verschillende waarborgen ingericht met de overgang naar de RED2. Zonder deze waarborgen is een verder stijgend percentage niet opportuun.

- Een partij vraagt om de limiet op voedsel- en voedergewassen op 0% te zetten.

Nederland stimuleert de inzet van afvalstoffen en residuen. De limiet op conventioneel wordt ingevuld conform de afspraak (f) op p. 50 van het Klimaatakkoord. Dit zal bij de implementatie van RED II in nationale regelgeving worden verankerd.